

POCZĄTKI 13

Część I O ŻYCIU I JEGO REGULACJI (HOMEOSTAZIE) 19

1. O ludzkiej kondycji 21

Prosty pogląd • Uczucie kontra intelekt • Jak dalece oryginalny był ludzki umysł kulturowy? • Skromne początki • Z życia owadów społecznych • Homeostaza • Zapowiedź pojawienia się umysłu i uczuć to nie to samo co ich tworzenie • Organizmy pierwotne i ludzkie kultury

2. W krainie niepodobieństwa 46

Życie • Życie w ruchu

3. Odmiany homeostazy 58

Odrębne formy homeostazy • Homeostaza obecnie • Korzenie pojęcia

4. Od pojedynczych komórek do układu nerwowego i umysłu 67

Od czasów życia w formie bakterii • Układ nerwowy • Ciało i umysł

Część II FORMOWANIE SIĘ UMYŚLU KULTUROWEGO 85

5. Pochodzenie umysłu 87

Doniosłe przejście • Życie obdarzone umysłem • Wielki podbój • Obrazy

wymagają układu nerwowego • Obrazy świata zewnętrznego naszego organizmu • Obrazy świata wewnętrznego naszego organizmu

6. Poszerzanie umysłu 101

Ukryta orkiestra • Tworzenie obrazów • Od sali koncertowej do gabinetu kartograficznego • Znaczenia, przekłady słowne i tworzenie wspomnień • Wzbogacanie umysłu • Kilka słów o pamięci

7. Afekt 117

Czym są uczucia • Wartościowanie • Rodzaje uczuć • Proces reakcji emocyjnej • Skąd się biorą reakcje emocyjne? • Stereotypy emocjonalne • Nieodłącznie społeczna natura popędów, motywacji i konwencjonalnych emocji • Uczucia warstwowe

8. Budowanie uczuć 137

Skąd się biorą uczucia? • Montowanie uczuć • Ciągłość ciała i układu nerwowego • Rola obwodowego układu nerwowego • Inne osobliwości związku ciała i mózgu • Zlekceważona rola brzucha • Gdzie znajdują się przeżycia uczuć? • Uczucia wyjaśnione? • Dygresja na temat wspomniania dawnych uczuć

9. Świadomość 166

O świadomości • Obserwacja świadomości • Subiektywność – pierwszy i nieodzowny element świadomości • Drugi składnik świadomości – scalanie doznań • Od wyczuwania do świadomości • Na marginesie trudnego problemu świadomości

Część III UMYŚŁ KULTUROWY W DZIAŁANIU 187

10. O kulturach 189

Ludzki umysł kulturowy w działaniu • Homeostaza i biologiczne korzenie kultur • Charakterystyczne kultury ludzkie • Uczucia jako arbitrzy i negocjatorzy • Ocena zalet przedstawionego tu poglądu • Od wierzeń religijnych i moralności do władzy politycznej • Sztuka, docie-

kania filozoficzne i nauka • Kontrargumenty • Bilans • Noc po ciężkim dniu

11. Medycyna, nieśmiertelność i algorytmy 220

Współczesna medycyna • Nieśmiertelność • Algorytmiczny opis człowieczeństwa • Roboty służące ludziom • Z powrotem do śmiertelności

12. O ludzkiej kondycji w obecnych czasach 239

Dwuznaczny stan rzeczy • Czy za kryzysem kulturowym kryje się biologia? • Nerozwieszany konflikt

13. Dziwny porządek rzeczy 264

Przypisy 277

Podziękowania 315

Indeks 319